

Nytt fra fondsområdet, herunder lov om forvaltning av alternative investeringsfond

Verdipapirseminaret, 4. juni 2014
Britt Hjellegjerde og Lars Ove Hagset

Disposisjon

- 1) Enkelte regelverksinitiativ på fondsområdet
- 2) Ny lov om forvaltning av alternative investeringsfond

Regelverksinitiativ fra EU

- UCITS V
- Money Market fund regulation
- Særregulering av enkelte alternative investeringsfond
  - European Venture Capital Funds (EUVECA)
  - European Social Entrepreneurship Funds (EUSEF)
  - European Long Term Investment Funds (ELTIF)
- Kredittvurderinger (Europaparlamentets- og rådsdirektiv 2013/14/EU av 21. mai 2013)
- Verdipapirfinansieringstransaksjoner (COM(2014)40)

Nasjonale regelverksinitiativ

- Finanstilsynets høringsnotat 2. september 2013 om utlån av finansielle instrumenter fra verdipapirfond – bruk av teknikker for å oppnå en effektiv porteføljeforvaltning
- Finanstilsynets høringsnotat 8. april 2014 om forvalterregistrering og gjennomføring av UCITS art 52 (5).

Ny lov om forvaltning av alternative investeringsfond

- Lovproposisjon (Prop. 77 L (2013-2014)) fremlagt 11. april 2014
- Rapport fra arbeidsgruppe med lovforslag 1. mars 2013
- Høringsnotat om forskrifter – til behandling i Finansdepartementet
- Forventet ikrafttredelse 1. juli 2014
- Forventede overgangsordninger
- AIFM-direktivet er foreløpig ikke inntatt i EØS-avtalen

AIFM-direktivet

- Europaparlaments- og rådsdirektiv 2011/61/EU ble vedtatt 8. juli 2011
- Gjelder forvaltning, administrasjon og markedsføring av kollektive investeringer som ikke er UCITS
- Gjennomføringsfrist i EU 22. juli 2013 – frist for å søke konsesjon 22. juli 2014
- Fullharmoniseringsdirektiv med lite nasjonalt handlingsrom
- Nivå-2 regler, blant annet kommisjonens gjennomføringsforordning nr. 231/2013 av 19 desember 2012
- Bindende tekniske standarder
- Guidelines fra ESMA

AIFMD - Bakgrunn og formål

- Forvaltere av alternative investeringsfond forvalter betydelig kapital og står for en stor del av handelen i verdipapirmarkedene. Forvaltere kan påvirke markeder og foretak
- Finansmarkedene er internasjonale og det er vanskelig å håndtere risiko uten samordnede nasjonale tiltak
- Finanskrisen satte fart på reguleringen (G-20, IOSCO, EU)

- Bedre overvåking av systemrisiko
- Bedre gjennomsiktighet i markedene som følge av felles regler for blant annet registrering, rapportering og kontroll
- Styrket investorvern
- Lettere markedsadgang (europeisk markedsføringspass)

Forvaltere av alternative investeringsfond

- Regulering av forvaltning av alternative investeringsfond - ikke fondsregulering
- Foretak som på forretningsmessig basis driver porteføljeforvaltning og risikostyring av alternative investeringsfond (forvaltning)
- Det må utpekes en forvalter for hvert enkelt alternativt investeringsfond (uansett størrelse)
- Forvalter kan være ekstern eller intern

Alternative investeringsfond

- Et alternativt investeringsfond er enhver form for kollektiv investering som
  - Innhenter kapital fra et antall investorer
  - Med sikte på å investere kapitalen i samsvar med en konkret investeringsstrategi til fordel for investorene
  - Ikke er et UCITS-fond
- Uavhengig av organisering (selskapsform) eller hvilke aktiva det investeres i
- Omfatter nasjonale fond etter verdipapirfondloven, hedgefond, aktive eierfond, eiendomsfond, infrastrukturfond m.v.
- Unntak fra lovens virkeområde
  - Konsernforhold
  - Holdingselskaper
  - «Family offices»

Krav om konsesjon m.v

Terskler for konsesjonsplikt:

- Forvaltere som forvalter alternative investeringsfond med en samlet forvaltningskapital over 100 millioner euro
- 500 millioner euro dersom forvaltningen gjelder lukkede fond uten giring

Andre omstendigheter som krever konsesjon:

- For å markedsføre alternative investeringsfond i Europa etter notifikasjonsprosedyren
- For å markedsføre alternative investeringsfond til ikke-profesjonelle investorer
- Forvaltning av nasjonale verdipapirfond (etter verdipapirfondloven)

Forvaltere under terskelverdiene kan frivillig søke om tillatelse («opt-in»)

Virksomhetsbegrensning

- Forvalter skal drive porteføljeforvaltning og risikostyring (forvaltning)
- Forvalter kan utføre administrasjon, markedsføring og tjenester knyttet til fondenes eiendeler
- Ekstern forvalter kan også gis tillatelse til å yte
  - verdipapirfondsforvaltning
  - aktiv forvaltning (individuell porteføljeforvaltning)
  - mottak og formidling av ordre
  - investeringsrådgivning
  - oppbevaring og forvaltning av fondsandeler
- Forvalter kan ikke drive annen virksomhet

Organisatoriske og operasjonelle krav

- Krav til ledelsen (vandel og erfaring) og tilstrekkelig ressurser
- Krav til ansvarlig kapital
- Krav til organisering (interne retningslinjer og rutiner, håndtering av interessekonflikter, organisatoriske skiller)
- Krav til risikostyring og likviditetsstyring
- Krav til internkontroll og kontrollfunksjon (compliance)
- Krav til god forretningsskikk
- Regler om godt gjørelsesordninger
- Opplysningskrav (årsrapport, informasjon til eiere og myndighetsrapportering)
- Regler om utkontraktering
- Krav om medlemskap i Verdipapirforetakenes sikringsfond

Krav om depotmottaker

- Mer detaljerte krav til depotmottaker for alternative investeringsfond enn for depotmottaker for verdipapirfond inntil UCITS V
- Depotmottaker skal være en kreditinstitusjon eller et verdipapirforetak
- For enkelte typer lukkede alternative investeringsfond kan det åpnes for at visse andre aktører utpekes som depotmottaker
- Krav om skriftlig depotmottakeravtale
- Oppbevaring og kontrolloppgaver
- Regler om utkontraktering
- Ansvarsregler

Forvaltere uten konsesjon:

- Registreringsplikt hos Finanstilsynet
  - Identifisere forvalter og det enkelte alternative investeringsfond (AIF)
  - Informere om investeringsstrategi
- Periodisk rapportering
  - Hvilke hovedkategorier av instrumenter som handles
  - De største engasjementer
  - Investeringsstrategi
- Tilsynsmyndighetenes kompetanse
  - Opplysningsplikt, tilgang på dokumentasjon m.v.
  - Administrative sanksjoner (pålegg om stans av virksomhet m.v.)
- Må overvåke om vilkårene for unntak er oppfylt (opplysningsplikt – plikter å søke om konsesjon i løpet av 30 dager)

Markedsføring i Norge til profesjonelle

Fond/Forvalter	Norge	Andre EØS-stater	Utenfor EØS
Norge	Melding (§ 6-1)	Melding (§ 6-3)	Tillatelse (§ 6-5)
Andre EØS-stater	Melding (§ 6-1)	Melding (§ 6-3)	Tillatelse (§ 6-5)
Utenfor EØS	Tillatelse (§ 6-4)	Tillatelse (§ 6-4)	Tillatelse (§ 6-5)

Markedsføring i Norge til ikke-profesjonelle

- Lovforslaget åpner for markedsføring til ikke-profesjonelle investorer – skjerpede krav til investorbeskyttelse
  - Kraftig innstramming for uregulerte fond
  - Oppheving av forbudet mot å markedsføre spesialfond
  - Uendret for nasjonale verdipapirfond
- Markedsføring av nasjonal verdipapirfond reguleres av verdipapirfondloven
- Markedsføring av andre alternative investeringsfond reguleres av kapittel 7

Markedsføring til ikke-profesjonelle

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Tilleggskrav for å kunne markedsføre AIFer til ikke-profesjonelle investorer
(nasjonale fond som ikke er spesialfond kan markedsføres som i dag)

- Krav om tillatelse uavhengig av terskelverdiene
- Krav til utarbeidelse av nøkkelinformasjon
- Krav om egnethetstesting av kunder som etter verdipapirhandelloven
- Dokumentasjonsplikt
- Tilslutning av ekstern minnelig klageordning
- Hjemmel til å nedlegge forbud mot salg av alternative investeringsfond

Viktig for verdipapirforetak

- Kan ikke være forvalter for alternative investeringsfond
- Kan være oppdragstaker for forvalter innenfor konsesjonens område
- Må påse at det alternative investeringsfondet kan markedsføres i Norge
- Sørge for at regler for markedsføring overfor ikke-profesjonelle overholdes

Finanstilsynets arbeid

- Konsesjonsbehandling
  - Veiledning til søknad om tillatelse
    - http://www.finanstilsynet.no/no/Artikkelarkiv/Aktuelt/2014/2_kvaratal/Soknad-om-tillatelse-til-a-forvalte-alternative-investeringsfond/
- Registrering
- Rapportering
- Markedsføringstillatelser/meldinger
- Kommunikasjon www.finanstilsynet.no

FINANSTILSYNET

Revierstredet 3
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo

www.finanstilsynet.no